

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo prostornoga uređenja,
graditeljstva i državne imovine

Izvješće o provedbi Programa razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima za
razdoblje 2021. do 2030. godine, za 2022. godinu

PODPREDSJEDNIK VLADE I MINISTAR
Branko Bačić

KLASA: 365-01/23-01/11

URBROJ: 531-05-2-2-1/1-23-1

24. ožujka 2023. godine

SADRŽAJ: *uključuje se u prilog*

- UVOD
- IZVJEŠĆE O PROVEDBI POSEBNIH CILJEVA
- ZAKLJUČAK

UVOD

Program razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima za razdoblje 2021. do 2030. godine (NN 147/2021) (u daljnjem tekstu: Program razvoja ZI) donesen je na temelju Zakona o gradnji (NN 153/13, 20/17, 39/19, 125/19) i doprinosi provedbi Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske (NN 106/17), temeljnog državnog dokumenta za usmjeravanje razvoja u prostoru te postizanju strateškog cilja Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost u razvojnom smjeru Zelena i digitalna tranzicija Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine (NN 13/2021). Provedbom Programa razvoja ZI će se stvoriti preduvjeti za bolju kvalitetu života i zdravlja ljudi i dati doprinos održivom društvenom, gospodarskom i prostornom razvoju.

Najznačajniji očekivani učinci provedbe Programa razvoja ZI su:

- poticanje zelenih investicija
- otvaranje novih radnih mjesta i osnivanje novih tvrtki za potrebe izgradnje i održavanja zelene infrastrukture te proizvodnju i prodaju građevinskih i bioloških materijala
- ostvarivanje ušteda u potrošnji energije uz smanjenje izdataka građana za energiju
- smanjenje efekta toplinskih otoka i temperature u gradovima
- prilagođavanje klimatskim promjenama kao i ublažavanje posljedica tih promjena
- smanjenje emisija stakleničkih plinova te očuvanje i obnavljanje kvalitete zraka, vode i tla
- poboljšanje kvalitete urbanih područja preobrazbom napuštenih, nedovoljno korištenih i zapuštenih zemljišta
- poboljšanje kvalitete života i uvjeta stanovanja u gradovima
- poboljšanje zdravlja ljudi i smanjenje ulaganja za liječenje bolesti
- proizvodnja hrane u urbanim vrtovima, staklenicima i zimskim vrtovima
- poboljšanje stanja i povećanje tržišne vrijednosti nekretnina
- poboljšanje kvalitete prostora i zgrada društvenog standarda
- povećanje svijesti o važnosti zelene infrastrukture.

Provedba Programa razvoja ZI sufinancirat će se iz europskih strukturnih i investicijskih fondova u novom financijskom razdoblju 2021.-2027. godine te iz Mehanizma za oporavak i otpornost putem Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026., u svrhu postizanja ciljeva te realizaciju mjera, aktivnosti i projekata predviđenih Programom razvoja ZI.

IZVJEŠĆE O PROVEDBI POSEBNIH CILJEVA

1. Kvalitetno planiranje i upravljanje razvojem zelene infrastrukture u urbanim područjima

1.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost, godina podatka
Razvoj digitalnih javnih usluga za razvoj zelene infrastrukture	0	2	0 (2022.)

1.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 1

Osnovni preduvjet uspješne provedbe projekata i aktivnosti usmjerenih na razvoj zelene infrastrukture na lokalnoj i regionalnoj razini je njezino planiranje u prostornim planovima te postojanje kvalitetnog sustava upravljanja razvojem zelene infrastrukture. Analiza stanja pokazala je kako u Republici Hrvatskoj jedan od nedostataka vezanih uz zelenu infrastrukturu predstavlja nepostojanje prostornih baza podataka zelenih površina, pa tako i zelene infrastrukture, odnosno njenih različitih tipova. Navedeno predstavlja izazov u utvrđivanju početnog stanja postojanja i rasprostranjenosti zelene infrastrukture na svim razinama od lokalne do nacionalne, pri čemu ujedno ne postoji jedinstvena metodologija evidentiranja zelene infrastrukture i obaveza praćenja iste od strane jedinica lokalne samouprave. Isto tako, većina jedinica lokalne samouprave nema izrađene razvojne i planske dokumente posvećene isključivo razvoju zelene infrastrukture, što uz nedostatak sveobuhvatnih i potpunih informacija o postojećem stanju često dovodi do izostanka planiranja zelene infrastrukture u njenom pravom smislu.

Slijedom navedenoga, Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (u daljnjem tekstu: MPGI) u 2022. godini započelo je postupak javne nabave za izradu aplikacije Registar zelene infrastrukture i digitalna baza projekata zelene infrastrukture u sklopu Informacijskog sustava prostornog uređenja (ISPU), a kojem je prethodila izrada *Projektnog zadatka za izradu računalnog rješenja za mapiranje početnog stanja i praćenje razvoja zelene infrastrukture urbanih područja u Republici Hrvatskoj* koji će omogućiti inicijalni unos, održavanje i analizu podataka o zelenoj infrastrukturi za urbana područja u Republici Hrvatskoj. Zatim, u 2022. godini izrađeni su *Projektni zadatak za izradu metodologije planiranja, izradu tipologije, standarda i kriterija zelene infrastrukture te izradu priručnika/brošure o koristima*

strateškog planiranja zelene infrastrukture, koji se provodi kao aktivnost iz Programa razvoja ZI i predstavlja temelj za izradu dokumenata kojima se definiraju metodologije, tipologije te kriteriji i smjernice za razvoj zelene infrastrukture.

Također, u 2022. godini izrađen je *Projektni zadatak za izradu metodologije evaluacije ostvarenja pokazatelja Programa razvoja ZI i razvoj dodatnih novih pokazatelja za praćenje razvoja zelene infrastrukture*, koji se provodi kao aktivnost iz Programa razvoja ZI i predstavlja temelj za utvrđivanje te definiranje procesa prikupljanja, analize i usporedbe podataka o pokazateljima navedenim u Programu razvoja ZI.

2. Unaprijeđena, raširena, povezana i lako dostupna zelena infrastruktura u urbanim područjima

2.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost, godina podatka
Zelena infrastruktura izgrađena ili uređena sa svrhom prilagodbe na klimatske promjene	0	300ha	0 (2022.)

2.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 2

Proces snažne urbanizacije u Hrvatskoj, izražene dnevne migracije te veliki priljev stanovništva u gradove (posebice one najveće) doveli su do napučenosti gradova, nezakonite gradnje te posljedično njihove pretjerane izgrađenosti. Gradovi i naselja su se prostorno širili ovisno o potrebama nauštrb zelenih površina čija se ukupna površina kontinuirano smanjuje. S obzirom na to da su identificirane značajne razvojne prednosti zelenih i vodenih površina u gradovima koje se ogledaju ponajprije u povećanju kvalitete života u gradu kroz povećanje kvalitete zraka i vode, smanjenju toplinskih otoka, povećanju energetske učinkovitosti i održivosti ekosustava ali i brojnim drugim pozitivnim utjecajima na zdravlje ljudi, posebnim ciljem 2 se nastoji razviti nova te unaprijediti postojeća zelena infrastruktura pri čemu će se, između ostaloga, nastojati poticati neupotrebljavanje kemijskih pesticida na zelenim gradskim površinama. Na taj način pridonosi se ujedno ublažavanju posljedica klimatskih promjena koje imaju sve veći utjecaj na kvalitetu života, no istodobno se i umanjuju nepovoljni utjecaji gradova na klimatske promjene. S obzirom na relativno slabo razvijenu i slabo raširenu zelenu infrastrukturu u hrvatskim

gradovima u njenom pravom smislu, ovim ciljem teži se potaknuti urbana područja na intenzivniju valorizaciju postojećih potencijala te osiguravanje svim stanovnicima lako dostupne zelene infrastrukture različitih tipova, veličina i funkcija.

Slijedom navedenoga, u 2022. godini započeo je postupak prijave i odabira projektnih prijedloga u okviru inicijative 6. Nacionalnog plana oporavka i otpornosti RH 2021. – 2026. (u daljnjem tekstu: NPOO), reforme C6.1. R5 „Uvođenje novog modela strategija zelene urbane obnove i provedba pilot projekta razvoja zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama“, pri čemu se jedinicama lokalne samouprave i Gradu Zagrebu pruža potpora u pripremi Strategija zelene urbane obnove u svrhu poticanja razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama, kako bi se osigurali temelji razvoja održivog prostora s naglaskom na razvoj zelene infrastrukture i integraciju rješenja zasnovanih na prirodi, integraciju modela kružnog gospodarenja prostorom i zgradama, jačanje otpornosti na rizike i klimatske promjene te kao podrška općem održivom razvoju.

Također, u okviru inicijative 6. NPOO-a, reforme C6.1. R5 „Uvođenje novog modela strategija zelene urbane obnove i provedba pilot projekta razvoja zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama“ krajem 2022. godine započeo je postupak pripreme Poziva na dostavu projektnih prijedloga za „Pilot projekt razvoja infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama. čime će se pružiti potpora u provedbi pilot projekata na lokalnoj razini koji su identificirani kroz strategije zelene urbane obnove.

3. Kvalitetno planiranje i upravljanje razvojem zelene infrastrukture u urbanim područjima

3.1. Ostvarene vrijednosti pokazatelja ishoda

Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost	Ciljna vrijednost	Ostvarena vrijednost, godina podatka
Stanovništvo koje je imalo izravan doticaj s informacijama o ZI kroz objave u stručnim publikacijama, sudjelovanje na održanim radionicama, konferencijama i sl.	0	10000	5500 (2022.)

3.2. Opis napretka u provedbi posebnog cilja 3

Rezultati analize stanja pokazuju kako lokalna i regionalna samouprava te cjelokupna javnost nisu dovoljno upoznati sa zelenom infrastrukturom, odnosno njenim koristima (društvenim, gospodarskim, okolišnim), značenjem, tipovima te općenito mogućnostima razvoja i financiranja iste. Iz tog razloga tematika zelene infrastrukture često nije u dovoljnoj mjeri prepoznata na lokalnoj razini, kako u administraciji, tako i među stanovništvom. Stoga je, s ciljem podizanja svijesti o pozitivnom i kvalitetnom utjecaju zelene infrastrukture i mogućnostima njezine izgradnje, potrebno educirati stručnjake, planere i lokalno stanovništvo. Edukacijom i podizanjem svijesti o važnosti izgradnje zelene infrastrukture u urbanim područjima, kao i odgovornom postupanju s okolišem te uvođenjem pojma zelene infrastrukture u obrazovni sustav, povećava se mogućnost održivog razvoja, posebice s aspekta održivog planiranja korištenja prostora. Jačanje osviještenosti kod stanovništva ujedno pozitivno djeluje na stvaranje „odozdo prema gore“ (bottom-up) inicijativa koje također mogu pospješiti razvoj zelene infrastrukture.

Slijedom navedenoga, tijekom 2022. godine MPGI je putem službene web stranice objavljuvao priopćenja vezano uz temu zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama, pripremao stručne tekstove koji su objavljivani u časopisu i na portalu „*KORAK*“ – u prostor, te je Ukupan iznos utrošenih sredstava za Programa razvoja ZI i Program razvoja KG naveden u Prilogu 1. Predložak za izradu godišnjeg izvješća o provedbi Programa razvoja ZI.

Također su održavane online informativne radionice i webinar i na kojima su predstavnici lokalne/regionalne samouprave mogli dobiti informacije vezano uz temu zelene infrastrukture.

ZAKLJUČAK

Izazovi gospodarskog oporavka od zdravstvenih i društveno-ekonomskih posljedica pandemije COVID-19 te razornih potresa koje su pogodile RH u prethodnom razdoblju utjecali su, između ostaloga, i na ostvarenje planiranih aktivnosti za provedbu Programa razvoja ZI. Također, spomenuti izazovi su zahtijevali i zahtijevaju međusektorsku suradnju na nacionalnoj razini ali isto tako i suradnju s tijelima Europske komisije, poglavito u svezi provedbe reformi NPOO-a obzirom da u okviru istoga, MPGI sudjeluje kao nositelj reformskih mjera i investicija Inicijative Obnova zgrada. Nadalje, Europska komisija je 9. studenog 2022. godine odobrila Program Konkurentnost i kohezija 2021. - 2027., a 2. prosinca 2022. godine Integrirani

teritorijalni program 2021. -2027., čime je ostvaren temelj za korištenje financijskih sredstava. Slijedom gore navedenoga, dinamika provedbe Programa razvoja ZI u 2022. godini, može se smatrati uspješnom.

Nadalje, ističemo kako pokazatelji utvrđeni nacionalnim planom nisu navedeni u biblioteci pokazatelja¹ budući da je postupak donošenja i usvajanja Programa razvoja ZI na Vladi Republike Hrvatske pokrenut na temelju odredbi Zakona o gradnji. Dopuna biblioteke pokazatelja zatražit će se u narednom periodu.

---

¹ registar pokazatelja kojeg uspostavlja i održava Koordinacijsko tijelo, a koriste ga tijela zadužena za izradu, provedbu i praćenje provedbe akata strateškog planiranja

Prilog 1. Predložak za izradu godišnjeg izvješća o provedbi nacionalnog plana

NOSITELJ IZRADE:		Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine		Naziv akta		Program razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima za razdoblje 2021. do 2030. godine			Godina za koju se podnosi izvješće:		2022.		Datum izrade izvješća:		24.3.2023.	
Razvojni smjer NRS-a 2030.		RS 3. Zelena i digitalna tranzicija		Strateški cilj NRS-a 2030.		SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost										
Doprinos provedbi nadređenog akta strateškog planiranja		Strategija prostornoga razvoja RH														
Popis posebnih ciljeva																
Redni broj posebnog cilja	Pokazatelj i ciljna vrijednost pokazatelja učinka NRS-a 2030.	Naziv cilja sektorske/ višesektorske strategije	Naziv i ciljna vrijednost pokazatelja učinka (više)sektorske strategije	Naziv posebnog cilja	Oznaka pokazatelja ishoda	Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost vrijednost pokazatelja ishoda	Ciljna vrijednost pokazatelja ishoda	Ostvarena vrijednost pokazatelja ishoda	Godina i izvor podatka	Ukupan iznos sredstava utrošenih za provedbu posebnog cilja	Izvor financiranja u Državnom proračunu	Doprinos zelenoj tranziciji (DA/NE)	Doprinos digitalnoj transformaciji (DA/NE)	Doprinos ciljevima održivog razvoja (SDG)	
1	Emisija stakleničkih plinova (bazna godina 1990.)	Uravnotežen i održiv prostorni razvoj na principima teritorijalne kohezije u funkciji poboljšanja kvalitete života i ublažavanja depopulacije trendova, uz očuvanje identiteta prostora (SPRRH)	Ujednačavanje teritorijalnog razvoja RH	Kvalitetno planiranje i upravljanje razvojem zelene infrastrukture u urbanim područjima	n/p	Razvoj digitalnih javnih usluga za razvoj zelene infrastrukture	0	2	0	2022	0,00 KN 0,00 EUR	A915018 Razvoj zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama Izvori 11 i 581	da	da	SDG 11 SDG 13	
2	Emisija stakleničkih plinova (bazna godina 1990.)	Uravnotežen i održiv prostorni razvoj na principima teritorijalne kohezije u funkciji poboljšanja kvalitete života i ublažavanja depopulacije trendova, uz očuvanje identiteta prostora (SPRRH)	Ujednačavanje teritorijalnog razvoja RH	Unaprijeđena, raširena, povezana i lako dostupna zelena infrastruktura u urbanim područjima	n/p	Zelena infrastruktura izgrađena ili uređena sa svrhom prilagodbe na klimatske promjene	0	300	0	2022	0,00 KN 0,00 EUR	A915018 Razvoj zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama Izvori 11 i 581	da	da	SDG 11 SDG 13	
3	Emisija stakleničkih plinova (bazna godina 1990.)	Uravnotežen i održiv prostorni razvoj na principima teritorijalne kohezije u funkciji poboljšanja kvalitete života i ublažavanja depopulacije trendova, uz očuvanje identiteta prostora (SPRRH)	Ujednačavanje teritorijalnog razvoja RH	Visoka razina znanja i društvene svijesti o održivom razvoju urbanih područja kroz razvoj zelene infrastrukture	n/p	Stanovništvo koje je imalo izravan doticaj s informacijama o ZI kroz objave u stručnim publikacijama, sudjelovanje na održanim radionicama, konferencijama i sl.	0	10000	5500	2022	24.000,00 KN 3.185,35 EUR	T538072 Operativni program konkurentnost i kohezija Izvori 12 i 563	da	da	SDG 11 SDG 13	

Datum:	24. ožujka 2023.
Ime i prezime Koordinatora za strateško planiranje:	Dunja Magaš, državna tajnica
Potpis Koordinatora za strateško planiranje:	

POTPIS ČELNIKA TIJELA:	 POTPREDSJEDNIK VLADE I MINISTAR Branko Bačić
------------------------	--